

Medlem Hr. Lemvig-Müller sagde den 18. November, blev der intet sagt fra konservativ Side om den Sag, før Sammenbrudet var en Kendsgerning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen har Ordet for en meget kort Bemærkning. Hermed maa de korte Bemærkninger være afsluttet.

Holger Andersen: Af Citatet af „Flensburger Volkzeitung“ fremgaar meget rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Stauring betonedede, at man var enig om at modsætte sig en Grænseflytning med Magt. Ja, men ikke ad anden Vej, saaledes som det ogsaa er sagt i den preussiske Landdag, og jeg tror, at man i de videste Kredse i Danmark vil være enig om at sætte disse Udtalelser i Forbindelse med den overordentlig stærke og systematiske Bevægelse, som der nu fra tysk Side udfoldes i selve Grænseegnene, baade med Hensyn til Skoleagitation og til Opkøbene af Jord, for netop her at forberede Muligheden for den Tid, da man atter ved Hjælp af en ny Afstemning kunde flytte den nu fastsatte Grænse mod Nord. Deri har Overenskomsten mellem de danske og de tyske Socialdemokrater efter mit Skøn intet som helst ændret.

Rode: Der er for mig ingen som helst Tvivl om, at den Overenskomst, som nu har været Genstand for nogen Diskussion, ikke blot var Udtryk for en god Mening, men ogsaa indeholder en virkelig Værdi, og det er mig ufatteligt, at nogen kan bestride dette. Ikke blot H. P. Hanssen har udtrykkelig anerkendt Værdien af en saadan Overenskomst, men en ganske tilsvarende Overenskomst, den, som Socialdemokraterne i November 1921 sluttede med deres Broderparti i Tyskland, har modtaget her fra dette Sted den højtærede Statsministers Anerkendelse. Den Sindstilstand i Tyskland, som har givet sig Udtryk i forskellige Udtalelser under den Landdagdebat, som er nævnt, er selvfølgelig fremkaldt først og fremmest af Tysklands almindelige Nød, men ogsaa paavirket af og øget ved Udtalelser herhjemme fra af skadelig Art og ved politiske Bestræbelser Syd for Grænsen, som i høj Grad maa misbilliges.

I denne Forbindelse vil jeg gerne sige, at et karakteristisk Vidnesbyrd om Forandring i konservativ Opfattelse af hele dette Forhold finder jeg deri, at man ser konservative Blade med stor Interesse til Befæstelse af den nuværende Grænse og et godt Forhold mellem Tyskland og Danmark paakalder svenske Blades Udtalelser, der alle som een gaar ud paa at fremhæve, at Gennemførelsen af Grænsen mellem Danmark og Tyskland er den Del af Versailles-traktaten, som hviler paa Fred og Retfærdighed. Saafremt den Politik, som førtes her i 1920 af den nuværende Regering under saa stærk Paavirkning af det konservative Folkeparti, havde sat den mindste Frugt, saa kunde tyske Angreb paa den Grænse, som da var blevet lagt, ikke have fremkaldt saadanne Udtalelser fra svensk Side, som nu er fremkommet, og som gaar ud paa, at den nuværende Grænse er et pletfrit Udtryk for Ønsket om Fred og Retfærdighed, og saa vilde den konservative Presse ikke have kunnet anvende disse Vidnesbyrd fra Nabolandet til Fordel for os overfor Udtryk af den tyske Sindstilstand i Øjeblikket.

I den Debat om Bankkommissionens Beretning, som var en Nødvendighed, fordi den har været en Forudsætning fra Rigsdagens Side, for at der overhovedet blev foretaget en Undersøgelse, har de Konservative mærkelig nok ikke fundet sig foranlediget til synderlig Deltagelse. Nogle faa Bemærkninger er fremsat af den ærede Ordfører Hr. Pürschel; jeg vil komme til at imødegaa en vis Del af denne Betragtning under nogle Ord til den højtærede Justitsminister. Den højtærede Justitsminister mente, at Bankkommissionen havde handlet i nøje Overensstemmelse ikke blot med Loven, men ogsaa med Rigsdagens Forudsætning, og han kom ind paa en lang Udvikling angaaende de aabne Døre, som Retsplejen nu virkede under, og som var tænkt institueret til den uskyldig sigtedes Beskyttelse. Dette er jo rigtigt, men Landmandsbankundersøgelsen er ikke blot Undersøgelse af uskyldige eller uskyldigt sigtede. Det er en Undersøgelse af et helt System, saaledes som det var kommet til Udtryk i en stor Bank her i Landet, der for Øjeblikket er under Statsgaranti; og det, som Rigsdagen forlangte den Gang, da den